

FNU mælir til at taka Veðranes-ætlanina fram aftur

Eingin hefur vitað nakað um eitt projekt á Veðranesi, sum skuldi kunnad givið 40 mill. kilowatt-tímar — ella meira enn Eiði 1 og 3

Eitt vatnorkuverk á Veðranesi, grundað á eitt avfalsoki, ið er 20 kvaderat-kilometrar í stóð, kann veita 40 mill. kilowatttímar. Ella meira enn Eiðis-ætlanin 1 og 3. FNU-formaðurin visir m.a. á, at í hesum fori eru áirnar órordar nidan til 300 metrar frá sjóvarmálanum

Almenningurin hevur higartil bert hoyrt um Eiðisvatn í samband við ætlaðu vatnorkuútbýggingina í Norðaru helvt av Eysturoy. Men fyrri stuttum kom fram, at ein útbýggingarætlan við vatnorkuverki um Veðranesleiðina norðan fyri Selatrað varð gjørt fyri nokrum árum síðani.

— Eg haldi ikki, at myndugleikarnir kunnu lata alt fara framvið uttan at viðgera vatnorkuprojektið á Veðranesi. Á Eiði lata vit ov nógv — ov nógv fer til spillis — meðan minni náttúra fer til spillis á Veðranesi og stórri elmegi kann útnyttast, sigur Lars Jespersen, formaður í FNU, Føroya Náttúru og Umhvørvisverndarfelag.

FNU hevur tí um dagarnar sent øllum floksformanninum og Føroya Landsstýri eitt skriv. Í skrivinum verður vist á Veðranes-projektið og hetta projektið og Eiðis-ætlanin verða settar upp móti hvørjum øðrum.

Tann stóri munurin millum ætlanina á Eiðisvatni og Veðranesi er m.a., at í ætlanini í samband við Eiðisvatn verður vatn tikið úr øllum áum frá 150 metrum og upp eftir, meðan økið á Veðranesi liggur ovarlagari og vatn verður ikki tikið fyrr enn frá 300 metrum og upp

eftir, upplýsir formaðurin í FNU.

Gamalt tanki

Formaðurin í SEV-stýrinum, Ivan Johannesen, sigur, at ætlanin at gera eitt vatnorkuverk á Veðranesleiðini er ein gamalt tanki.

Henda ætlanin var longu frammí í 1978, tá stóða varð tikið til samlaðu vatnorkuútbýggingina hjá SEV.

— Men hon varð slept, tí kostnaðurin hevði verið so stórur, sigur Ivan Johannesen. Tí var hesin tankin sleptur.

Stjórin á Matrikkulstovuni, Olavus Danielsen, hevði eina grein um hesa ætlanina í Dagblaðnum og Dimmalætting í síðstu viku.

Ivan Johannesen upplýsir, at SEV kemur við eini frágreiðing um hesa ætlanina ein av komandi døgum.

Meira megi enn Eiðisvatn

Sambært verkætlanini, ið er gjørd fyri Veðranes, skal eitt verk í sjóarmálanum norðan fyri Veðranes, kunna útvega 40 milliónir kilowatttímar. Økið, ið skal veita vatni til eina vatngoymslu á

Veðranesi, er 20 kvaderat-kilometrar.

Ætlaða vatnorkuútbýggingin á Eiði við byggistigunum 1 og 3 er mett at kunna útvega 28 milliónir kwh, men avfalsokið er 31 kvkm.

Verður 2 og 4 tikið upp í skal Eiðisætlanin útvega 56 mill. kwh. og innheitingarøkið er tá 60 kvkm. Verður alt vatn í Eysturoynni brúkt, kunnu 150 mill. kwh. útvegst.

— Verður ein vatnorkuútbýgging framd á Veðranesi í staðin fyri við Eiðisvatn er nógv vunnið út frá einum náttúru- og umhvørvisjónarmiði. Vatn verður bert tikið frá 300 metrum og upp eftir og Eiðisvatn kann liggja órørt, sigur Lars Jespersen.

Í grein síni sigur Olavus Danielsen:

— Fyri náttúruna verður fyrimumurin sjónligur, tí áirnar fáa stórri vatnføring og Eiðisvatn liggur órørt, tað hevur SEV ikki brúk fyri.

— Fyri mær sær tað soleiðis út, at menn hava start seg blindar av hesum stóra Vatninum og hildið at hetta var einasta vónin — so er ikki.

— Spell at ongin er eftirspurdur uttan byggiharrin og byggifelagið, sigur Matrikkulstjórin.

Kann steðga

Yvirfriðingarnevndin hevur givið SEV heimild at fara undir útbýggingina við Eiðisvatni sum savningarstað. Men landsstýrið kann steðga útbýggingina sum soleiðis.

Í lögtingsløg um náttúrufriðing verður sagt í grein 21, stykki 4 og 5 um viðgerð av málum í Yvirfriðingarnevndini:

»Um avgerðir, sum nevndin tekur, ella semjur, hon fær í lag, bera í sær endurgjald fyri tað almenna, ið fara upp um 500 kr., kann góðtøka ikki verða, fyrr enn landsstýrið hevur tikið undir við avgerðini ella semjunni.»

Óg »Noktar landsstýrið at taka við, er avgerðin ella semjan, sum nevndin hevur gjørt, dottin burtur. Yvirfriðingarnevndin tekur ta avgerð, um málið skal takast upp aftur til nýggja viðgerð í friðingarnevndini.»

Tað hevur ljóðað, at onkur flokkur hevur havt í umbúna at reisa vatnorkumálið í lögtinginum, men tað er ikki eydnast at fáa nakað itøkiligt at vita um hetta.

jo-mo

SEV gongur undir treytirnar

Í 1981-kronum eru byggistigini 1 og 3 mett at kosta 190 mill. kr.

Stýrið í interkommunala elfelagnum, SEV, samtykti á fundi í Havn mikudagin at ganga undir treytirnar, ið yvirfriðingarnevndin hevur sett í samband við útbýgging av vatnorkuni í norðara parti í Eysturoynni.

Formaðurin í SEV-stýrinum, Ivan Johannesen, sigur, at stýrið heldur treytirnar verða heilt natúrligar. Hann upplýsir, at SEV hevði umhugað tað sama og ætlað at framt tað, ið fyriskrivað er í úrskurðinum hjá yvirfriðingarnevndini.

SEV er nú komið nakað longur áleiðis í ætlaðu vatnorkuútbýggingini, men enn er nógv at fáa greiði á. SEV-stýrið skal hava nýggjan fund í morgin at viðgera útbýggingarætlanina.

Ein av spurningunum er at fáa figging til vega. Tingingar um figging skulu takast upp í næstum.

1 og 3 mett til 190 mill.-1981-kronir

SEV hevur fingið loyvi at útbýggja tvey stig av tí samlaðu ætlanini í norðara parti av Eysturoy, byggistig 1 og 3. Í 1981 vórðu hesi

byggistigini mett at kosta 190 mill. kr. Øll útbýggingin er í 1981-kronum ætlað at kosta um 300 mill. kr.

Tól og útgjöld er roknað upp í byggistigini 1 og 3, sum annars er tað stórari arbeiðið, meðan 2 og 4 fyrri stóran part fevna um tunnar og gongir til at savna og veita vatn norður til Eiðisvatn.

Umboðsraðið, ið er hægsta vald í SEV samtykti vatnorkuútbýggingina í 1978. Men tá vórðu bert byggistigini 1 og 2 samtykt. Tí skal komandi umboðsraðsfundur formelt samtykkja 3. byggistigið eisini, upplýsir Ivan Johannesen.

SEV-stýrið hevur umboðsmenn úr øllum portum í landinum. Sjálvur umboðar formaðurin Vágur. Dia Poulsen, Vági, umboðar Suðuroynna, Tórálvar M. Olsen Sandoyinna, Arnstein Niclasen Havnina, Samson Højgaard, Vestmanna, Streymoyinna, Frederik Hansen, Seldarfirði, Eysturoynna, og Poul J. Olsen, Klaksvík, umboðar Norðoyggjarnar.

jo-mo

SEV vil ganga undir treytirnar at verja náttúruna mest møguligt